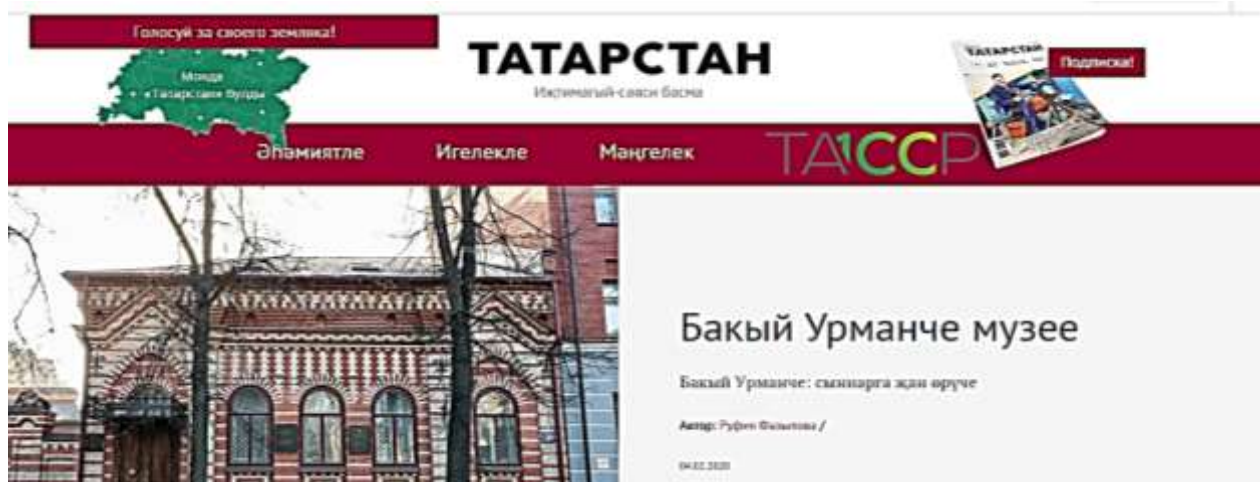

Фазылова, Руфия. Бакый Урманче музейе. – Текст: турыдан-туры, электрон / Р. Фазылова // Татарстан. – 2020. – №1 (337). – С. 54-57. – URL: <http://protatarstan.ru/bakuyi-urmanche-muzee/>

Бакый Идрис улы Урманченең татар профессиональ сынлы сәнгатенә нигез салган олуг рәссам. Татарстан сынлы сәнгатен үстерү белән бергә, Казахстан, Үзбәкстан сәнгатьләре үсешенә дә үзеннән бәяләп бетергесез зур өлеш кертә. Житмеш елдан артык сәнгатькә хезмәт итү дәверендә Бакый Урманче дүрт йөзгә якин нәкыш, йөз илледән артык скульптура һәм кәгазь битләрендә меңнәрчә график эсәрләр ижат итә.

«Бакый Урманче исемен ишетмәгән татар кешесе юктыр дип уйлыйм. Аны татар сынлы сәнгатенә үзеннән искиткеч олы өлеш керткән атаклы сынчы, талантлы, күпкырлы ижади мирас калдырган рәссам буларак беләбез. Рәсем сәнгате белән сынлы сәнгать – аның ике канаты. Шунысы кызык: сынчылар Бакый аганы: «Ул безгә юл күрсәтте», – ди, рәссамнар исә: «Юк, ул – безнеке», – ди. Боларга өстәп, Урманче турында тагын нәкыш, графика остасы дип тә әйтергә кирәк. Хәер, бик күп нәрсә белән кызыксына, мавыга, үзен сынап карый ул тормышта...» дип яза Руфия Фазылова үзенең мәкаләсендә. Бу мәкаләдә сүз бөек шәхеснең биографиясе һәм ижаты, шулай ук 1999 елда ачылган Бакый Урманче музейе турында да.

Автор сүзләре буенча: «Анда килеп кергәч тә, үзенең төбәлгән карашларны тоясың. Әле кемнәр генә карый бит: татарның берсеннән-берсе затлы, даһи уллары – Тукай, Әмирхан, Мәрҗани, Дәрдемәнд, Жиһанов... Ул ясаган сыннар шул дәрәжәдә жанлы булып күренәләр ки, килеп сүз кушардай буласың... Бакый Урманче музейендагы сыннар безне әнә шулай чынбарлыктан ерак үткәннәргә алып ките...» Тулырак бу музей турында «Татарстан» журналында укый аласыз.